

Fred og frihed.

Den 23. juni afholdes efter gammel skik Sct. Hans aften. Ved den lejlighed er det tradition på vore breddegrader at tænde bål. Oprindeligt med det formål at jage alle onde og fjendtlige kræfter bort. Den dag i dag brænder man derfor også ofte en tøjheks på bålet som et symbol på alt ondt, man ønsker at beskytte sig imod. På samme måde som man i en dyster fortid brændte hekse, troldkarle, og andre, man var bange for eller havde set sig gale på. I dag er der heldigvis ingen hos os, der bliver brændt på bålet, bortset fra dem, der kommer for tæt på og derved svider fingrene eller hårspidserne. Og dog kender vi udmærket til, at folk "brændes af" - at de bliver svigtet. Eller, at nogle "brændemærkes" ved at blive hængt ud i offentligheden. Og det kan såmænd også føre til tab af liv i mere end en forstand. Men det gælder desværre ikke kun denne ene aften om året.

Under alle omstændigheder er Sct. Hans aften for mange en anledning til at samles om lidt god mad og drikke, gerne i det fri hvis vejret tillader det. Måske efterfulgt af udendørs aktiviteter med børnene og en lille svingom på den tid af året, hvor dagene er længst, og sommeren er ved at være på sit højeste. Og de fleste steder vil man rundt om bålet synge med på Holger Drachmanns midsommervise og ordene: "Vi elsker vort land, og med sværdet i hånd, skal hver udenvælts fjende beredte os kende...". Endnu findes der da også folk hos os, som nærer kærlighed til fædrelandet og som er villige til at forsvare det, om nødvendigt med våben i hånd. Og godt det samme. For et folk, der ikke nærer så megen kærlighed til fædrelandet, at man finder det værd at forsvare, står i fare for helt at ophøre med at være et folk.

Det samme gælder alle andre forhold i livet. Hvis ikke man finder venskaber eller et parforhold værd at kæmpe for, så går det mod sin opløsning. Og hvis ikke man finder sin tro og de værdier, man bygger tilværelsen på, værd at forsvare, så risikerer man, at alt bliver lige gyldigt og lige godt. At der ikke længere er forskel på sandhed og løgn, på godt og skidt. At forsvare, det man holder af og bekæmpe det, man opfatter som en trussel, er således fuldt ud lige så aktuelt i dag, som det har altid har været.

Men stop nu lige en gang! Har verden ikke set fjendskab og krige nok? Kunne man indvende. Er der ikke lige præcis behov for, at vi lader alle uenighederne ligge og i stedet koncentrerer os om det, vi kan være fælles om? At vi forener alle gode kræfter i et forsøg på at bane vej for den fred i verden, vi alle går og håber på inderst inde? Og er det i grunden ikke det samme alle religioner og livsanskuelser søger og tilstræber - nemlig fred mellem mennesker? Siger Vorherre måske ikke lige netop et sted: "Elsk jeres fjender, og bed for dem, der forfølger jer !"? Og var hele hans liv ikke ét langt vidnesbyrd om kærlighed, tilgivelse, og forsoning?

Jo, såmænd. Men den fred han efterlyste var ikke en fred bragt til veje ved, at man ser bort fra eller fortier reelle modsætninger. Jesus gjorde sig ikke til talsmand for, at vi skal lade alt være lige gyldigt eller lige sandt. At den ene tro eller livsanskuelse kan være lige så god, som en anden. Nej! For Vorherre kunne der kun være tale om én sandhed. Sandheden om den ene levende Gud, som har skabt himlen og jorden og alt, hvad der ånder liv på den. Og sandheden om mennesket, der med sin medfødte tilbøjelighed til altid at handle til fordel for sig selv, bestandigt har behov for hans tilgivelse og frelse. Og han var fuldt ud klar over, at den holdning ikke ville bringe fred på jord. Tværtimod: "Tro ikke, jeg er kommet for at bringe fred! Jeg er ikke kommet for at bringe fred, men sværd", siger han et andet sted. Han véd, at hans ord, vil vække ufred i sindet hos den enkelte, og sætte folk og folkeslag op mod hinanden.

Han siger derfor heller ikke, at vi ikke må have fjender overhovedet, eller at vi skal forsøge at nå til enighed for enhver pris ved at dække alle uoverensstemmelser til og postulere fælles anskuelse og værdier, hvor de ikke er til stede. Vorherre véd, at der altid vil eksistere ufred og fjendskab mellem mennesker. Derfor siger han: "Elsk jeres fjender, og bed for dem, der

forfølger jer !”. Vi pålægges at handle til gavn og glæde for selv dem, vi foragter eller frygter.

“Elsk jeres fjender - og vær fuldkommen”, det betyder: Anse også dem I ikke kan fordrage som mennesker, der er omfattet af Guds kærlighed og nåde, og vær fuldkommen i jeres tilgivelse overfor dem, på samme måde som I selv møder den fuldkomne tilgivelse, hver gang I behøver det. Og når vi må erkende, at det ikke lader sig gøre - at det strider mod vor natur, da fælder vi dom over os selv.

Men heldigvis er fortegnet for Vorherres krav om kærlighed til andre, hans egen kærlighed til os. Guds sol står op over både onde og gode, og han lader det regne over såvel retfærdige som uretfærdige. Dermed også over os. Og i hans egen søn fik vi en bror, der har båret al vor uretfærdighed og skyld i graven, så vi hver dag kan rejse os med visheden om en ny begyndelse i troen på hans kærlighed og tilgivelse. Det samme gælder alle dem vi ikke kan lide. Dem vi er dybt uenige med. Og dem vi betragter som vore fjender. De er lige så elskede og dyrebare i Guds øjne som os. Og dommen over deres handlinger er ikke en sag for os.

Kristendommen forkynder det overrumplende, provokerende, og forarglige budskab, at alle vore uenigheder til trods, skylder vi at behandle hinanden med samme overbærenhed og tilgivelse, som eksisterer mellem to, der elsker hinanden. For sådan er Guds forhold til os. I troen på de ord - og kun dér - opnår vi fuldkommenhed: Den fuldkomne afhængighed af hans kærlighed og nåde og den fuldkomne frihed. Friheden fra andres fordømmelse af os og friheden fra vor egen selvfordømmelse. Friheden til at være menneske.

Finn Ryneld.